

Brainstorm

inhoud verbreden en betekenissen creëren rondom het cultureel erfgoed

**Oefening in het kader van de workshop 'Creatief met erfgoed: samen ideeën genereren om je erfgoed te presenteren' (voorjaar 2013), een organisatie van Heemkunde Vlaanderen, Stichting Open Kerken, Herita en FARO. (door: Hildegard Van Genechten)*

Werkwijze

Aantal deelnemers:

Minimum 4, maximum 8. Als er meer deelnemers zijn dan 8, vorm dan twee of meer kleinere groepjes.

Benodigheden:

Grote flap of blad met daarop de (overgetekende) afbeelding van de erfgoedvakken uit bijlage 1, + balpennen of stiften.

Spelregels:

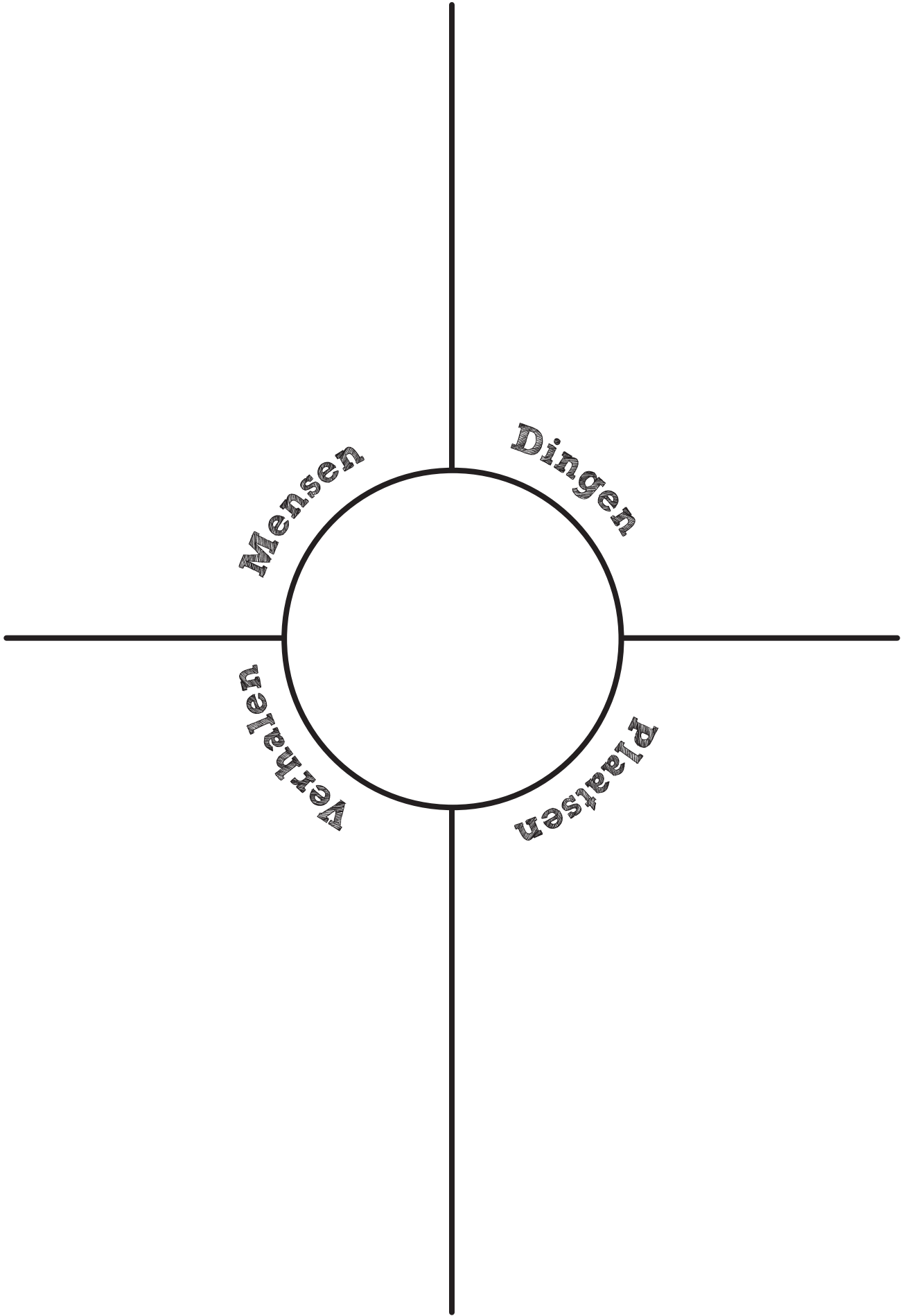
De brainstorm verloopt in drie rondes van 10 minuten. Desgewenst kan meer of minder tijd worden voorzien. Iedere deelnemer mag zoveel ideeën aanbrengen als hij of zij wil. Alle ideeën zijn goed.

Voor je start:

Zorg ervoor dat iedereen op een comfortabele manier rond tafel zit, leg de flap of het blad in het midden van de tafel zodat deze zichtbaar is voor iedere deelnemer. Spreek in de groep af wie alle ideeën opschrijft op het blad, én zorg ervoor dat iemand de timing bewaakt.

Verloop

- 1 Bepaal het cultureel erfgoed (object, gebeurtenis, traditie...): wat is het thema van de activiteit die jullie willen ontwikkelen.
- 2 Schrijf de naam van (of teken) dit cultureel erfgoed in de middencirkel.
- 3 10 minuten vrije brainstorm. Aan welke verhalen denken jullie bij dit cultureel erfgoedgegeven? Aan welke mensen? Aan welke dingen? En aan welke plaatsen? Schrijf alle ideeën op het blad.
- 4 Stop de klok. Iedere persoon rond tafel (of per twee) kiest een vak (verhalen, mensen, dingen of plaatsen) en leest de betreffende vragen uit *bijlage 2*. Tracht zoveel mogelijk vragen te beantwoorden voor zover ze nog niet beantwoord zijn in de eerste ronde. Vul samen met de hele groep alle bijkomende ideeën op het blad aan. Er is opnieuw 10 minuten tijd voorzien.
- 5 Stop de klok. Overloop samen de oogst aan ideeën. Bedenk vervolgens welke elementen interessant zijn om aan elkaar te verbinden. Probeer elementen uit zoveel mogelijk verschillende vakken aan elkaar te koppelen. Teken een lijn tussen de elementen die je gebruikt en maak zo één of meerdere ideeënspoor(en) zichtbaar. (*zie bijlage 3*)
- 6 Kies het meest verfrissende, prikkelende, interessante, vernieuwende, originele, stoute, onverwachte, uitdagende ... spoor en bedenk samen hoe je de activiteit vorm kan geven.

Verhalen

- Wat is het?
- Waarom is het zo belangrijk? Wat maakt het zo speciaal t.o.v. ander erfgoed?
- Wanneer is het gemaakt of tot stand gekomen? Naar welke tijd verwijst het? Is het typisch voor die tijd?
- Welke (sleutel)gebeurtenissen spelen zich gelijktijdig af?
- Welke link kan je leggen tussen dit erfgoedgegeven en de lokale omgeving? Welke link kan je leggen naar de hele wereld?
- Is het onderdeel van een grotere gebeurtenis? Is het een onderdeel van een groter geheel?
- Bestaat het zelf uit verschillende onderdelen, en zo ja, vertellen de onderdelen misschien nog (een) ander(e) verha(a)l(en)?
- Sluit of sloot het aan bij een bepaalde trend of evolutie?
- Welke veranderingen zijn in de loop der tijd opgetreden? Wat is de biografie van het erfgoedgegeven?
- Wat is de (maatschappelijke) functie vandaag?
- Welke symboliek of ideologie schuilt er in het erfgoed? Of draagt het verborgen betekenissen in zich?
- Wat als het niet zou bestaan?
- ...

Mensen

- Wie heeft dit gemaakt of gecreëerd? Hoe is dit tot stand gekomen?
- Voor wie is het bedoeld? Wie gebruikte het? Wie was of is betrokken partij?
- Voor welke groep of gemeenschap is het vandaag relevant? Wie vindt dit mooi, belangrijk, waardevol...?
- Wie is de eigenaar nu (en in het verleden)?
- Wie kan er allemaal iets meer over vertellen? (denk aan diverse perspectieven en leefwerelden)
- Welke 'levende schatten' kan je aan het erfgoed koppelen?
- Welke gevoelens komen erbij kijken?
- Zijn er bekende personen bij betrokken?
- Wie bewaart, verzamelt, onderzoekt... dit erfgoed?
- Welke handelingen komen er bij kijken?
- Welk vakmanschap komt er bij kijken?
- Wat als een socioloog, econoom, geograaf, bioloog, stedenbouwkundige, dokter, filosoof, journalist, ingenieur... dit zou bekijken of bestuderen?
- Wat als of je moeder, tante dit zou bekijken of bestuderen?
- Wat als je neefje of nichtje dit zou bekijken of bestuderen?
- Doen er bepaalde geruchten de ronde over dit erfgoed?
- ...

Dingen

- Welke objecten kan je (nog) koppelen aan dit erfgoed?
- Zijn er objecten of documenten die het belang ervan staven?
- Welke kenmerken kan je waarnemen? Wat kan je misschien niet waarnemen?
- Hoe is het gemaakt? Uit welke materialen? Uit welke onderdelen?
- Met wat kan je het vergelijken? Of met wat net niet?
- Is het een buitengewoon sprekend voorbeeld van iets? Is het de eerste, grootste, meest intacte... in zijn soort?
- Als je het zou aanraken: hoe voelt het aan? Heeft het een geur? Maakt het geluid?
- Kan het erfgoed veranderen van vorm naargelang bv. de seizoenen, wie het gebruikt of bekijkt..., de locatie...?
- Is het erfgoed veranderd van vorm doorheen de tijd?
- Welke soorten kan je onderscheiden?
- Welke informatie draagt het in zich mee?
- Is er bepaalde technologie aan te koppelen?
- Welk detail is opvallend of kenmerkend?
- Maakt het deel uit van een reeks? Is het onderdeel van een collectie? Staat het in verbinding met ander erfgoed? Welk?
- Is het uniek? Bestaat het in veelvoud?
- Wat als het stuk of verloren zou gaan?
- ...

Plaatsen

- Waar bevindt dit erfgoed zich nu? En voorheen?
- Waar is het gemaakt of tot stand gekomen?
- Welke plaatsen kan je in verband brengen: binnenshuis, in de nabije omgeving, in de verre omgeving?
- Waar wordt het erfgoed bewaard, bestudeerd, getoond...?
- Waar vind je gelijkaardig erfgoed?
- Waar vind je mensen die iets kunnen vertellen?
- ...

